

Transportstyrelsens föreskrifter om säkerhetsorganisation på rederier och fartyg som inte omfattas av förordning (EG) nr 336/2006 (konsoliderad elektronisk utgåva);

TSFS 2009:1

Konsoliderad elektronisk
utgåva

SJÖFART

beslutade den 21 januari 2009. Ändringar införda t.o.m TSFS 2018:75.

Den konsoliderade elektroniska utgåvan kan innehålla fel. Observera därför att det alltid är den tryckta utgåvan som gäller.

Syfte

1 § Syftet med dessa föreskrifter är att reglera de rederier och fartyg som enligt fartygssäkerhetslagen (2003:364) omfattas av kraven på dokument respektive certifikat om godkänd säkerhetsorganisation och som inte omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 336/2006 om genomförande av Internationella säkerhetsorganisationskoden i gemenskapen och upphävande av rådets förordning (EG) nr 3051/95 (ISM-förordningen).

Tillämpningsområde

Svenska fartyg och rederier

2 § Dessa föreskrifter gäller följande svenska fartyg som används till sjöfart inom och utom Sveriges sjöterritorium, samt deras rederier:

1. passagerarfartyg, med undantag av ro-ro-passagerarfartyg, i fartområde C–D,
2. fiskefartyg med en bruttodräktighet av minst 500,
3. traditionsfartyg,
4. fartyg på vilka det bedrivs utbildning i sjömanskap, och
5. andra fartyg för vilka rederiet ansökt om certifiering enligt 6 § andra stycket.

Föreskrifterna gäller inte fartyg i nationell sjöfart, fartyg i inlandssjöfart eller statsfartyg. (TSFS 2017:44)

3 § Dessa föreskrifter gäller för följande utländska fartyg som används till sjöfart inom Sveriges sjöterritorium, samt deras rederier:

1. passagerarfartyg, utom ro-ro-passagerarfartyg, i fartområde C–D, och
2. passagerarfartyg i fartområde E.

Dessa föreskrifter gäller även för ett utländskt fartyg som uppfyller följande kriterier:

1. fartyget används till sjöfart inom Sveriges sjöterritorium,
  2. fartyget är från en stat som inte är medlem av EU eller EES,
  3. fartyget används inte uteslutande på inrikes resor inom Sveriges sjöterritorium eller i reguljär linjetrafik mellan Sverige och en annan stat, och
  4. fartyget är
    - a) ett passagerarfartyg, eller
    - b) ett lastfartyg med en bruttodräktighet om 500 eller mer.
- Dessa föreskrifter gäller även för sådana fartygs rederier.
Dessa föreskrifter gäller inte för fartyg i inlandssjöfart. (TSFS 2014:113)

Definitioner

4 § I dessa föreskrifter används följande definitioner.

<i>fartyg i inlandssjöfart</i>	fartyg som har ett gemenskapscertifikat för inlandssjöfart i enlighet med Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2018:60) om tekniska krav för fartyg i inlandssjöfart (TSFS 2018:75)
<i>fartyg i nationell sjöfart</i>	fartyg som omfattas av Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2017:26) om fartyg i nationell sjöfart (TSFS 2017:44)
<i>fartyg på vilket det bedrivs utbildning i sjömanskap</i>	fartyg som utöver säkerhetsbesättningen medför personer som utbildas och som är mönstrade eller upptagna på besättningslistan, och som kan uppvisa giltigt intyg avseende syn och hörsel för avsedd uppgift (TSFS 2017:44)
<i>fiskefartyg</i>	fartyg som är utrustat och i kommersiellt syfte används för att fånga fisk eller andra levande tillgångar ur havet
<i>ISM-koden</i>	den internationella säkerhetsorganisationskoden (<i>International management code for the safe operation of ships and for pollution prevention (International Safety Management)</i>)
<i>lastfartyg</i>	fartyg som inte är ett passagerarfartyg eller fiskefartyg
<i>passagerarfartyg</i>	fartyg som medför fler än 12 passagerare

<i>rederi</i>	fartygsägare eller en annan juridisk eller fysisk person som har övertagit fartygsägarens ansvar för fartygets drift och som i och med det har övertagit de skyldigheter och det ansvar som föreskrivs i ISM-koden Kommentar: I ISM-koden används det vidare begreppet <i>företag</i> .
<i>reguljär linjetrafik</i>	en serie av resor med ett fartyg som upprätthåller trafik mellan två eller flera platser, antingen 1. enligt en offentliggjord tidtabell, eller 2. med resor som företas så regelbundet eller så ofta att de utgör en uppenbar, systematisk serie
<i>roropassagerarfartyg</i>	passagerarfartyg med rorolastutrymmen enligt definition i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2009:98) om brandskydd, branddetektering och brandsläckning på SOLAS fartyg byggda den 1 juli 2002 eller senare (<i>TSFS 2009:108</i>)
<i>statsfartyg</i>	fartyg som ägs eller brukas av svenska staten och som används uteslutande för statsändamål och inte för affärsdrift
<i>traditionsfartyg</i>	fartyg som Transportstyrelsen har beslutat ska anses utgöra traditionsfartyg

Anmälan till Transportstyrelsen

5 § Nyetablerade rederier och deras fartyg samt existerande rederier som genomför förändringar som påverkar ägar- eller driftansvaret av rederiet eller dess fartyg ska anmäla dessa förhållanden till Transportstyrelsen. Samtidigt med denna anmälan ska en begäran om besiktning för utfärdande av dokument och certifikat om godkänd säkerhetsorganisation göras.

Anmälan ska innehålla

- rederiets adressuppgifter och registreringsuppgifter,
- uppgift om vem som har driftansvaret för rederiets fartyg
- uppgift om kontaktperson på rederiet,
- uppgift om trafikmönster,
- uppgift om antal fartyg, och
- uppgift om vilka fartygstyper som avses.

Certifiering

6 § Rederier som ansvarar för driften av fartyg enligt 2 § 1–5 ska lämna in en skriftlig anmälan om besiktning för utfärdande av dokument och certifikat om godkänd säkerhetsorganisation till Transportstyrelsen.

Ett rederi får ansöka hos Transportstyrelsen om certifiering enligt dessa föreskrifter även om fartyget inte omfattas av 2 § 1–5.

Säkerhetsorganisationen

7 § Rederier och fartyg som omfattas av dessa föreskrifter ska uppfylla bilaga 1 till förordning (EG) 336/2006 (del A i ISM-koden) om inte annat sägs i 8 §.

Förordning (EG) 336/2006 återger ISM-koden i den version som var aktuell vid förordningens ikraftträdande. Observera att ISM-koden kan ha ändrats, eller kan komma att ändras, genom senare IMO-resolutioner.

(TSFS 2010:22)

8 § Rederier som ansvarar för driften av fartyg enligt 2 § 1–6 och 3 § första stycket får i stället för att uppfylla kraven i 7 § dokumentera sin säkerhetsorganisation i enlighet med bilagan.

Dokument och certifikat om godkänd säkerhetsorganisation

9 § Bestämmelser om dokument och certifikat om godkänd säkerhetsorganisation samt om tillsyn av rederier och fartyg finns i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2018:27) om certifikat och tillsyn inom sjöfartsområdet. *(TSFS 2018:29)*

Undantag

10 § Rederiet kan skriftligen ansöka om undantag från dessa föreskrifter hos Transportstyrelsen. Undantag kan medges om det finns särskilda skäl.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

TSFS 2009:1

1. Denna författning träder i kraft den 1 mars 2009.
2. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2010 för utländska lastfartyg som enligt anteckning på mätbrevet har en bruttodräktighet under 500 fastställd enligt andra regler än 1969 års internationella skeppsmättningskonvention.
3. Sjöfartsverkets beslut som gäller då denna författning träder i kraft gäller även efter ikraftträdandet av denna författning. Sådana beslut ska anses ha meddelats av Transportstyrelsen och gäller till dess Transportstyrelsen meddelar ett nytt beslut eller giltighetstiden för beslutet går ut.
4. Om det i en föreskrift som har beslutats av Sjöfartsverket hänvisas till Sjöfartsverkets föreskrifter och allmänna råd (SJÖFS 2002:8) om rederiers och fartygs säkerhetsorganisation (ISM-koden) ska denna hänvisning istället avse dessa föreskrifter.

TSFS 2009:108

Denna författning träder i kraft den 1 januari 2010.

TSFS 2010:22

Denna författning träder i kraft den 1 april 2010.

TSFS 2011:119

Denna författning träder i kraft den 1 januari 2012.

TSFS 2014:113

Denna författning träder i kraft den 16 december 2014.

TSFS 2017:44

Denna författning träder i kraft den 1 juni 2017. Äldre föreskrifter gäller dock fortfarande för fartyg som sägs i punkterna 2 och 3 i övergångsbestämmelserna till Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2017:26) om fartyg i nationell sjöfart om den författningen inte gäller för fartyget.

TSFS 2018:29

Denna författning träder i kraft den 1 maj 2018.

TSFS 2018:75

Denna författning träder i kraft den 7 oktober 2018

Bilaga

1. Alla rederier ska utarbeta, genomföra och upprätthålla en skriftlig säkerhetshandbok för rutiner till sjöss och i land. Rederiet ska härigenom
  - säkerställa rutiner för fartygs drift,
  - sörja för en säker arbetsmiljö,
  - fastställa skydd mot alla identifierade risker,
  - säkerställa att obligatoriska regler och föreskrifter följs, och
  - kontinuerligt öka den landbaserade personalens och sjöpersonalens kompetens i säkerhetsledning, inklusive beredskap för nödsituationer både vad gäller säkerhet och miljöskydd.

Innehåll

2. Handboken ska som minst innehålla:
  - säkerhets- och miljöskyddsförklaring
  - ägarförhållanden
  - säkerhets- och miljöansvarig
  - ansvar och befogenheter
  - kompetens och utbildning
  - checklistor för driftsrutiner
  - nödrutiner och övningar
  - rederiets utvärdering av säkerhetssystemet och uppföljning av olyckor och tillbud
    - underhåll
    - dokumentation.

Säkerhets- och miljöskyddsförklaring

2.1 Rederiets säkerhets- och miljöskyddsrutiner ska beskrivas. Säkerhets- och miljöskyddsförklaringen ska vara undertecknad av den högst ansvarige för rederiet som därmed tar ansvar för den i handboken beskrivna säkerhetsorganisationen.

Ägarförhållanden

2.2 Ägarens namn och fullständiga adress- och registreringsuppgifter ska framgå.

Ägaren, eller den som i ägarens ställe har driftsansvar för fartyget, ska anmäla adressuppgifter och registreringsuppgifter om rederiet, uppgifter om vem som har driftansvar för rederiets fartyg samt uppgift om kontaktperson på rederiet. Anmälan ska också innehålla uppgifter om trafikmönster, antal fartyg och vilka fartygstyper som avses. Denna anmälan ska vara inlämnad till Transportstyrelsen senast i samband med granskningen av dokumentationen.

Säkerhets- och miljöansvarig

2.3 Säkerhets- och miljöansvarigs namn, befattning och ansvarsområden ska framgå. Denne ska direktkontakt med den högst ansvarige för rederiet, ha full kunskap om landorganisationen och fartygens säkerhet och miljöskydd och om möjligt vara placerad inom landorganisationen. Rederiet ska tilldela säkerhets- och miljöansvarig de resurser som krävs för att dennes uppgifter ska kunna utföras.

Ansvar och befogenheter

2.4 Följande ska beskrivas

- hur handbokens uppgifter och krav har fördelats på respektive befattningshavare
- befälhavarens övergripande ansvar och befogenheter
- att befälhavaren har övergripande befogenhet att fatta alla nödvändiga beslut med avseende på säkerhet och miljöskydd och att denne vid behov kan begära rederiets stöd
- rederiets och fartygets organisationsplan.

Befälhavaren ska ha rätt och möjlighet att frånga säkerhetshandbokens rutiner av säkerhetsskäl då så är nödvändigt. Befälhavaren ska kontinuerligt se över säkerhetsorganisationssystemet ombord och rapportera förekommande brister till ansvarig inom landorganisationen

Kompetens och utbildning

2.5 Rutiner för rekrytering, inskolning, fartygskännedom och vidareutbildning av personal ska beskrivas.

Rederiet ska ha fullständig kontroll över personalens behörigheter, övriga kompetensbevis och läkarintyg samt över att nyanställd eller förflyttad personal har den praktiska och teoretiska kompetens som krävs för respektive befattning, inklusive kännedom om fartyget.

Bestämmelser om behörigheter och utbildning finns i förordningen (2011:1533) om behörigheter för sjöpersonal och i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2011:116) om utbildning och behörigheter för sjöpersonal. (TSFS 2011:119)

Checklistor för driftsrutiner

2.6 Checklistor ska fastställas för däck- och maskinrutiner. Följande ska minst ingå:

- rutiner vid uppstart
- rutiner under gång
- rutiner vid uppläggning efter avslutat arbetspass
- rutiner vid bunkring
- rutiner vid tömning av septiktank
- rutiner vid länsning

- rutiner för avfallshantering
- rutiner vid ankring
- rutiner vid passagerarregistrering (gäller endast för passagerarfartyg)
- rutiner vid lastning och lossning (om last och lossning förekommer).

Hänvisningar till handböcker eller andra lämpliga instruktioner som kan kontrolleras av Transportstyrelsen får förekomma.

Nödrutiner och övningar

2.7 Följande rutiner ska beskrivas. Rutiner för åtgärder vid

- grundstötning
- kollision
- brand
- övergivande av fartyg
- man över bord
- sjukdom
- vattenförorening.

Telefonnummer till stödfunktioner, såväl inom som utom rederiet, ska framgå. Roll- och ansvarsfördelning i eventuell stödgrupp inom landorganisationen ska beskrivas. Stöd från land ska alltid vara möjligt då fartyget är i drift. Ett övningsschema ska finnas där utförda övningar ska införas. Om det finns en landorganisation ska denna omfattas av övningarna.

Rederiets utvärdering av säkerhetssystemet och uppföljning av olyckor och tillbud

2.8 Rutiner för att utföra periodisk utvärdering av hela säkerhetssystemet ska framgå. Datum för periodisk utvärdering fastställs av rederiet i samråd med Transportstyrelsen beroende på verksamhet och omfattning. Utvärderingen ska även omfatta praktiska kontroller av personalens effektivitet i att behärska sin befattning inom säkerhetsorganisationen. Samtliga som omfattas av utvärderingen ska av rederiet informeras om resultatet av en periodisk utvärdering, och eventuella brister ska åtgärdas omedelbart. I rederier med fler än ett fartyg eller på fartyg där säkerhets- och miljöansvarig inte finns ombord dagligen ska det finnas möjlighet till skriftliga rapporter om brister och fel i systemet. Formulär ska finnas lätt tillgängliga ombord och i land.

Olyckor och olyckstillbud ska snarast rapporteras till Transportstyrelsens utredningsenhet och omedelbart utredas internt inom rederiet. Information om resultatet av utvärderingen ska spridas till samtliga fartyg inom företaget. Vid behov ska säkerhetshandbokens rutiner ändras eller utökas så att likartade olyckor förhindras.

Underhåll

2.9 Följande delar av fartygets underhåll ska beskrivas:

- maskin
- däck
- dockning
- inventering av säkerhetsutrustning.

Dokumentation

2.10 Rutiner för kontroll av alla dokument och all information som ingår i handboken ska framgå. Rederiet ska se till att

- giltiga dokument finns på relevanta ställen
- ändringar i dokument granskas och godkänns av behörig personal
- dokument som inte längre gäller dras in omedelbart.